

○ באופן שההולכה הייתה על ידי הושטה ללא הליכה ברגל:

- באופן שהדרך להוליך ברגל (כגון קרבן שנשחט רחוק מהמזבח) וכהן או זר הוליכו על ידי הושטה:
- באופן שלא החזירו את הדם לאחור - הקרבן פסול.
- באופן שהחזירו את הדם לאחור וכהן חזר והוליך - הקרבן כשר, ואפילו באופן שבשעת ההושטה חשבו מחשבת פיגול הקרבן אינו נפסל.
- באופן שהדרך להוליך על ידי הושטה (כגון עוף שנמלק על גבי המזבח) וכהן חשב מחשבת פיגול בשעת ההושטה - הקרבן נפסל.
- באופן שההולכה הרחיקה את הדם מהמזבח - ההולכה אינה נחשבת הולכה, ולכן באופן שכהן חשב מחשבת פיגול בהולכה זו הקרבן אינו נפסל, ובאופן שזר הוליך הולכה זו הקרבן אינו נפסל, וצריך כהן להוליך את הדם למזבח ולזרוקו.

פרק שני

דף טז

ב. דיני קבלת הדם:

- באופן שזר קיבל את הדם - הקרבן פסול.^י
- באופן שאונן קיבל את הדם:
 - כהן גדול - מותר להקריב אונן.
 - כהן הדיוט:
- בקרבן יחיד - הקרבן פסול.^י

הערות

בהו"א תלתה את הנידון האם אומרים 'צריך לאמטוייה' במחלוקת של רבי אלעזר ורבנן אמנם הגמ' מסיקה שלכו"ע אומרים 'צריך לאמטוייה' ובפשטות כוונת הגמ' שלמסקנא דברי רב שימי בר אשי נדחו.

ד נחלקו האמוראים בביאור המקור שזר שקיבל את הדם שהקרבן פסול:

ללוי - דכתיב 'דבר אל אהרן ואל בניו וינזרו מקדשי בני ישראל ולא יחללו' והמילים בני ישראל ולא יחללו' שבאופן שזר עבד הקרבן פסול.

לדבי רבי ישמעאל - לומדים קל וחומר מבעל מום שאוכל קדשים ופסול לעבודה וא"כ זר שאינו אוכל קדשים ודאי שיהיה פסול לעבודה, אמנם אפשר לפרוך קל וחומר זה, ולכן צריך להוכיח מאונן שקיבל שהקרבן פסול (אמנם רב מרשיא סובר שאי אפשר ללמוד מקל וחומר זה כיון שאפשר לפרוך שבעל מום ואונן פסולים בבמה אבל זר כשר בבמה, ותנא דבי רבי ישמעאל סוברים שאונן כשר בבמה ולכן אפשר ללמוד מקל וחומר זה).

לרב מרשיא - לומדים קל וחומר מכהן שהוא יושב שאוכל קדשים ופסול לעבודה וא"כ זר שאינו אוכל קדשים ודאי שיהיה פסול לעבודה, (הגמ' מבארת שאפשר לפרוך קל וחומר זה שיושב פסול לעדות, והגמ' בלישנא קמא מבארת שלומדים את הקל וחומר מכהן תלמיד חכם שהוא יושב שאוכל קדשים ופסול לעבודה, וא"א לפרוך שפסול לעדות כיון שתלמיד חכם מעיד כשהוא יושב, אמנם הגמ' בלישנא בתרא סוברת שגם אם לומדים קל וחומר מכהן תלמיד חכם שהוא יושב אפשר לפרוך ש'שם' יושב פסול לעדות ולכן צריך להוכיח מאונן או טמא או בעל מום שפסולים לעבודה ואינם פסולים לעדות).

ה הגמ' מביאה שנחלקו האמוראים בביאור המקור שכהן הדיוט שקיבל את הדם הקרבן פסול:

לאמורא אחד - דכתיב 'ומן המקדש לא יצא ולא יחלל' ודורשים שכהן גדול שעבד אונן אינו מחלל אבל כהן הדיוט שעבד אונן מחלל.

לרבי אלעזר - דכתיב 'הן הקריבו היום' ודורשים שמשנה רבינו שאל את אהרן האם שרפו את החטאת משום שבני אהרן הקריבו את החטאת וכהן הדיוט שעבד כשהוא אונן הקרבן פסול ואהרן ענה שהוא הקריב וכהן גדול שעבד כשהוא אונן הקרבן כשר.

לדבי רבי ישמעאל - המקור שאסור לכהן אונן לקבל את הדם דכתיב 'הן הקריבו היום' ודורשים שמשנה רבינו שאל את אהרן האם בני אהרן טעו והקריבו את הקרבן כשהם אוננים ועברו על איסור, ואהרן ענה שהוא הקריב את הקרבנות ולכהן גדול מותר להקריב אונן. והמקור שכהן אונן שקיבל את הדם הקרבן פסול הוא בקל וחומר מבעל מום שאוכל קדשים ובאופן שקיבל את הדם הקרבן פסול וא"כ אונן שאינו אוכל קדשים קל וחומר שבאופן שקיבל את הדם הקרבן פסול, אמנם אפשר לפרוך קל וחומר זה, ולכן צריך להוכיח מזר שקיבל שפסול, ומטמא שקיבל שפסול, ותוס' מוסיפים שצריך להוכיח גם מטבול יום שקיבל שפסול (תוס' מבארים שלאחר שיש קל וחומר שאונן שקיבל את הדם הקרבן פסול דבי רבי ישמעאל דורשים את הפסוק 'הן הקריבו היום' כדברי רבי אלעזר).

לרב מרשיא - המקור שכהן אונן שקיבל את הדם הקרבן פסול הוא מקל וחומר מכהן שהוא יושב שאוכל קדשים ופסול לעבודה וא"כ אונן שאינו אוכל קדשים ודאי שיהיה פסול לעבודה, (הגמ' מבארת שאפשר לפרוך קל וחומר זה שיושב פסול לעדות, והגמ' בלישנא קמא מבארת שלומדים את הקל וחומר מכהן תלמיד חכם שהוא יושב שאוכל קדשים ופסול לעבודה, וא"א לפרוך שפסול לעדות כיון שתלמיד חכם מעיד כשהוא יושב, אמנם הגמ' בלישנא בתרא סוברת שגם אם לומדים קל וחומר מכהן תלמיד חכם שהוא יושב אפשר לפרוך ש'שם' יושב פסול לעדות ולכן צריך להוכיח מבעל מום או זר או טמא שפסולים לעבודה ואינם פסולים לעדות).

- בקרבן ציבור - לרבא הקרבן כשר, לרבא בר אהילאי הקרבן פסול.
- באופן שבעל מום קיבל את הדם - הקרבן פסול.

ג. דיני פסולים בבמה:

- בעל מום וטמא - פסולים.
- זר ויושב - כשר.
- אונן:
 - לדבי רבי ישמעאל - כשר משום דכתיב 'ומן המקדש לא יצא'.
 - לרב משרשיא - פסול.
- ד. דיני ישיבה בעזרה:
 - למלך - מותר.
 - לשאר האנשים:
 - כהן שאוכל קדשי קדשים - לתירוץ הראשון בתוס' אסור, לתירוץ השני בתוס' מותר [ע"פ שטמ"ק].
 - בשאר האופנים - אסור.

דף יז

- ה. דיני טמא או טבול יום או מחוסר כיפורים שקיבלו את הדם - הקרבן פסול.
- ו. כהן טמא או טבול יום שאכל תרומה טהורה - חייב מיתה בידי שמים.
- ז. דיני מחוסר כיפורים בקדשים:
 - הקדמה - הגמ' דנה במחוסר כיפורים (כגון זב בעל שלש ראיות) שאסור בקדשים האם דינו כזב כלומר כטמא גמור, או דלמא אין דינו כזב, וכדלהלן.
 - באופן שאכל קדשים:
 - לפי הצד ש'מחוסר כיפורים דזב כזב' - חייב כרת.
 - לפי הצד ש'מחוסר כיפורים דזב אינו כזב' - לרש"י אינו חייב כרת לתוס' חייב כרת.
 - באופן שנגע בקדשים:
 - לפי הצד ש'מחוסר כיפורים דזב כזב' - לרש"י מונים לקדשים ראשון ושני לטומאה, לתוס' לא מונים לקדשים ראשון ושני לטומאה.
 - לפי הצד ש'מחוסר כיפורים דזב אינו כזב' - לא מונים לקדשים ראשון ושני לטומאה.

הערות

- הגמ' מבארת שהמקור של רבא שכהן הדיוט אונן שהקריב קרבן ציבור הקרבן כשר הוא מקל וחומר שהרי טומאה לא הותרה אצל כהן גדול והותרה בקרבן ציבור וא"כ אונן שהותר בכהן גדול ודאי שיותר בקרבן ציבור, אמנם רבא בר אהילאי סובר שלא דורשים קל וחומר זה משום שאפשר לדרוש קל וחומר אחרים (כגון שכהן גדול יהיה אסור להקריב קרבן יחיד באנינות) ולכן אומרים 'כל חדא וחדא תיקו בדוכתיה'.
- רש"י מבאר שהמקור שבכל מום שקיבל את הדם הקרבן פסול דכתיב 'אך אל הפרכת לא יבא ואל המזבח לא יגש כי מום בו ולא יחלל את מקדשי'.
- הגמ' מבארת שדורשים מהפסוק 'לעמוד לפני ה' לשרתו' שהדין שיושב פסול נאמר רק בבית המקדש אבל בבמה יושב כשר.
- תוס' בתחילת דבריהם נוקטים שהדין שאסור לשבת בעזרה הוא מדאורייתא אמנם תוס' מסיימים שאפשר לומר שדין זה הוא מדרבנן.
- הגמ' מבארת מהו המקור שכהן טמא או טבול יום או מחוסר כיפורים שקיבלו את הדם הקרבן פסול: כהן טמא - דכתיב 'דבר אל אהרן ואל בניו וינזרו מקדשי בני ישראל ולא יחללו את שם קדשי' וכתוב 'כל איש אשר יקרב מכל זרעכם אל הקדשים אשר יקדישו בני ישראל לה' וטמאתו עליו' ודורשים שכהן שעבד שהוא טמא הקרבן פסול. כהן טבול יום - דכתיב 'קדשים יהיו לאלוקיהם ולא יחללו' ודורשים שכוונת הפסוק שכהן טמא שעבד חילל ואם אינו ענין לטמא תנחו ענין לטבול יום' (הגמ' מוסיפה שהמקור פסוק בכהן טמא ולא בכהן שקרח קרחה בראשו או שהשחית פאת זקנו משום שלומדים גזירה שווה 'חילול חילול' מתרומה שכהן טבול יום שעבד חייב מיתה, ולומדים גם מגזירה שווה זו שהפסוק מדבר בפסול ששייך גם בתרומה שהוא פסול טומאה ולא בפסול של קורח קרחה בראשו או שהשחית פאת זקנו שהפסול פסול שלא שייך בתרומה). כהן מחוסר כפורים - דכתיב 'וכפר עליה הכהן וטהרה' ודורשים שלאחר הבאת הקרבנות נחשב טהור אבל לפני הבאת הקרבנות נחשב טמא [יט ב].
- רש"י ותוס' מבארים שהפסוק 'ושמרו את משמרתו ולא יסאו עליו חטא ומתו בו כי יחללהו' שכהן טמא שאכל תרומה חייב מיתה נאמר בין בכהן טמא ובין בכהן טבול יום, ותוס' מוסיפים שדורשים כך כיון שפסוק זה נסמך לפסוק 'ובא השמש וטהר' שמדבר בטבול יום.

- האם שוחטים את הפסח על מחוסר כיפורים דזב:
 - לפי הצד ש'מחוסר כיפורים דזב כזב' - לא שוחטים.
 - לפי הצד ש'מחוסר כיפורים דזב אינו כזב' - שוחטים.
- פסח הבא בטומאה האם מותר למחוסר כיפורים לאכול:
 - לפי הצד ש'מחוסר כיפורים דזב כזב' - אסור.
 - לפי הצד ש'מחוסר כיפורים דזב אינו כזב' - מותר.
- באופן ששרף פרה אדומה - לת"ק כשרה ליוסף הבבלי פסולה".

דף יח - יט

ח. דיני בגדי כהונה:

- בגד שחוק - כשר.
- בגד שיש עליו טיט - פסול.
- בגד קרוע - פסול".
- אורך הבגד:
 - הקדמה - בדברי הגמ' מבואר ששיעור אורך הבגד צריך להיות עד הקרקע, והגמ' דנה באופן שהבגד קצר משיעור זה או אורך משיעור זה האם הבגד כשר, וכדלהלן.
 - באופן שהבגד קצר משיעור זה - פסול.
 - באופן שהבגד כשיעור והרימו את הבגד על ידי אבנט ולכן אינו מגיע עד הקרקע:
 - לרב - פסול כיון ש'אבנט מיגז אגיז'.
 - לשמואל - כשר כיון ש'אבנט לא מיגז אגיז'.
 - באופן שהבגד ארוך משיעור זה:
 - לשמואל - כשר.
 - לרב:
- באופן שלא הרימו את הבגד על ידי האבנט - פסול.
- באופן שהרימו את הבגד על ידי האבנט ולכן הבגד מגיע עד הקרקע - כשר כיון ש'אבנט מיגז אגיז'.

ט. מקום הנחת האבנט - מעל המותן ומתחת לגובה המרפק".

י. דיני עבודה בבגדי כהונה:

- באופן שהכהן עבד כשהוא מחוסר בגדים - הקרבן פסול".

הערות

יב הגמ' מבארת שיוסף הבבלי סובר שמחוסר כיפורים דזב כזב דמי ולכן באופן ששרף פרה אדומה הפרה פסולה כדן טמא ששרף פרה אדומה, והגמ' בהו"א מבארת שת"ק סובר שמחוסר כיפורים דזב אינו כזב ולכן באופן ששרף פרה אדומה הפרה כשרה והגמ' דוחה שאפשר לומר שת"ק סובר שמחוסר כיפורים דזב כזב ומ"מ לומדים מהפסוק 'הזהו הטהור על הטמא' שטבול יום מותר בפרה אדומה, ות"ק סובר שפסוק זה מדבר בטבול יום של כל הטומאות האמורות בתורה וא"כ מבואר שטבול יום ומחוסר כיפורים ששרפו פרה אדומה כשרה, ויוסף הבבלי סובר שפסוק זה מדבר בטבול יום של טומאת מת ואי אפשר ללמוד מפסוק זה טבול יום של זב.

בדברי הגמ' מבואר שאונן ששרף פרה אדומה כשרה, ורש"י מבאר שפרה אדומה נחשבת קדשי בדק הבית והפסול של אונן נאמר רק בקדשי מזבח, אמנם תוס' חולקים על רש"י וסוברים שבפרה אדומה כתוב 'חטאת' ולכן דינה כקדשי מזבח, ותוס' מבארים שהמקור שאונן ששרף פרה אדומה כשרה הוא בקל וחומר מטבול יום ששרף פרה אדומה כשרה, וכן לפי הצד שמחוסר כיפורים דזב אינו כזב המקור שמחוסר כיפורים ששרף פרה אדומה כשרה כשרה הוא בקל וחומר מטבול יום, אמנם לפי הצד שמחוסר כיפורים דזב כזב אי אפשר ללמוד מחוסר כיפורים בקל וחומר זה כיון שאפשר לפרוץ שטבול יום של מת מותר לאכול פסח הבא בטומאה אבל מחוסר כיפורים אסור לאכול פסח הבא בטומאה.

יג רש"י מבאר שדורשים מהפסוק 'לכבוד ולתפארת' שהבגדי כהונה צריכים להיות מכובדים, ולומדים מכך שבגד קרוע או בגד שיש עליו טיט פסול.

יד הגמ' מבארת שהמקור שצריך להניח את האבנט מעל המותן ומתחת לגובה המרפק דכתיב 'לא יחגרו ביצע' ומתחת למותן נחשב מקום זיעה וכן מעל גובה המפרק נחשב מקום זיעה.

טו הגמ' מבארת שלומדים מהפסוק 'וחרגת אתם אבנט אהרן ובניו וחבשת להם מגבעת והיתה להם כהנה לחקת עולם' שהכהנים נחשבים לכהנים רק בזמן שלובשים את כל הבגדי כהונה אבל בזמן שאינם לובשים את כל הבגדי כהונה נחשבים לזרים, ולכן כהן שקיבל את הדם כשהוא מחוסר בגדים הקרבן פסול.

• באופן שהכהן עבד כשהוא מרובה בגדים:

- במקום בגדים (כגון כהן הדיוט שלבש שמונה בגדים ככהן גדול) - הקרבן פסול^{טז}.
- שלא במקום בגדים (כגון כהן שיש באצבעו מכה וכרך על המכה בגד):
 - לרבי יוחנן בלישנא קמא - הקרבן כשר משום שהדין של ריבוי בגדים נאמר רק במקום בגדים.
 - לרבי יוחנן בלישנא בתרא, ולרבי יהודה בריה דרב חייא ולרבא - הקרבן פסול.
- שיעור הבגד שפוסל:
 - בגד יותר משלש על שלש - פוסל.
 - בגד פחות משלש על שלש:
 - בגד שאינו חשוב - אינו פוסל.
 - בגד חשוב (כגון צלצול):
 - לרבי יהודה בריה דרב חייא ולרבא - פוסל משום שנחשב כמו בגד יותר משלש על שלש.
 - לרבי יוחנן בלישנא בתרא - אינו פוסל.
- חציצה בין הבגד לגוף הכהן:
 - חוט - חוט מבגד אחר חוצץ (וכן רטיה על המכה), חוט מהבגד שמדולדל ספק האם חוצץ.
 - עפר - חוצץ, אמנם אבק של עפר ספק האם חוצץ^{יז}.
 - כינה - כינה מתה חוצצת, כינה חיה ספק האם חוצצת^{יח}.
 - כהן הכניס ידו בין בשרו לבגדו וכן כהן שהיה שער ראשו ארוך והשער נכנס בין בשרו לבגדו - ספק האם חוצץ^{יט}.
 - תפילין - של יד חוצצים של ראש לא חוצצים.
- רווח בין הבגד לבשר הכהן:
 - באופן שהרווח נוצר על ידי הרוח - ספק האם חוצץ.
 - באופן שהרווח נוצר כיון שהבגד גדול:
 - בבית השחי - ספק האם חוצץ.
 - בשאר המקומות - חוצץ^כ.
- דין חציצה בין יד הכהן לכלי - אפילו באופן שיש חוט אחד הקרבן פסול.

⊕ הערות ⊕

תוס' [יג א] שמהפסוק 'וחגרת אתם אבנט אהרן ובניו וחבשת להם מגבעת והיתה להם כהנה לחקת עולם' אפרש ללמוד שבכל עבודה שהוזכר בגדי כהונה והכהן עבד כשהוא מחוסר בגדים עבודתו פסולה, ונחלקו התנאים [שם] מהו המקור שבכל עבודה שלא הוזכר בגדי כהונה והכהן עבד כשהוא מחוסר בגדים עבודתו פסולה: לת"ק דכתיב 'והקריבו בני אהרן הכהנים' ודורשים שהכהונה 'והקריבו' היא קבלה והולכה (וכפי שהובא לעיל הערה א), ודורשים מהלשון 'בני אהרן הכהנים' כהנים כשרים שלובשים בגדי כהונה, ולרבי עקיבא לומדים גזירה שווה 'בני אהרן' לפסוק 'אלה שמות בני אהרן הכהנים המשחים אשר מלא ידם לכהן' ודורשים כמו שבפסוק זה הוזכרו בני אהרן שהיו כהנים כשרים ולא חללים והוזכרו בגדי כהונה בלשון 'אשר מלא ידם לכהן' על ידי בגדי הכהונה כך הקבלה וההולכה צריכים להיות בכהן כשר ובבגדי שרת.

בדברי הגמ' מבואר שהדין של מחוסר בגדים נאמר בין בכהן הדיוט שלא לבש את כל ארבעת בגדי הכהונה שלו, ובין בכהן גדול שלא לבש את כל שמונה בגדי הכהונה שלו, והגמ' מוסיפה שבעבודה שאינה מעכבת כפרה לכתחילה הכהן צריך ללבוש בגדי כהונה דכתיב 'ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח' ודורשים בכיהונו כלומר כשהוא לבוש בגדי כהונה ולא מחוסר בגדים.

תוס' מבארים שבאופן שהיה פסול בכהן גדול ומינו כהן גדול אחר, ולאחר מכן חזר הכהן הגדול לכהן, לדעת רבי יוסי [יומא יב ב] הכהן הגדול השני דינו ככהן גדול אלא שמפני חשש איבה לא יכול לעבוד בשמונה בגדים, וכן אינו יכול לעבוד בארבעה בגדים משום שנחשב מחוסר בגדים.

טז הגמ' מבארת שלומדים מהפסוק 'וערכו בני אהרן הכהנים את הנחתים' שכהן הדיוט שלבש שמונה בגדים ככהן גדול וקיבל את הדם הקרבן פסול.

יז רש"י מבאר שהטעם של הצד שאבק עפר אינו חוצץ משום שהכהן לא מרגיש בו.

יח הגמ' מבארת שכינה מתה חוצצת כדין כל דבר שיש בין הבגד לבשר הכהן, והטעם של הצד שכינה חיה לא חוצצת משום שהכינה באה והולכת 'רבייתא היא', והטעם של הצד שכינה חיה חוצצת משום שהכהן מקפיד שלא יהיה כינה על בשרו.

יט בדברי הגמ' מבואר שהטעם של הצד שיד הכהן ושער הכהן לא חוצצים משום שנחשבים חלק מגוף הכהן ולכן אינם חוצצים, ורש"י מוסיף שגם לפי הצד שיד הכהן נחשבת חלק מגופו ולא חוצצת יש צד ששער הכהן אינו נחשב חלק מגופו וחוצץ.

כ הגמ' מבארת שלומדים מהפסוק 'ומכנסו בגד ילבש על בשרו' שבגדי הכהונה צריכים להיות על בשר הכהן, והגמ' מסתפקת באופן שנכנס רוח בין הבגד לבשר הכהן האם הקרבן פסול משום שנחשב שהבגד אינו על בשרו או דלמא כיון שאופן זה נחשב 'דרך לבישה' נחשב שהבגד נמצא על בשרו, וכן הגמ' מסתפקת באופן שיש רווח בין הבגד לבשר האם הקרבן פסול משום שנחשב שהבגד אינו על בשרו או דלמא כיון שאופן זה נחשב 'דרך לבישה' נחשב שהבגד נמצא על בשרו.

יא. דיני רפואת מכה בשבת על ידי כריכת גמי או בגד:

- באופן שמתכוון להדק את הגמי או את הבגד למכה בשביל להוציא דם - אסור מדאורייתא מחמת עשיית חבורה.
- באופן שאינו מתכוון להדק את הגמי והבגד למכה:
 - בבית המקדש - מותר משום ש'אין שבות במקדש'^{כא}.
 - בשאר המקומות:
- כריכת גמי - אסור משום שגמי מרפא את המכה, ואסור לעשות רפואה בשבת גזירה משום שחיקת סממנים.
- כריכת דבר אחר - מותר משום שאינו מרפא.

יב. כהן שתוי יין שקיבל את הדם - הקרבן פסול^{כב}.

יג. דיני ציצית:

- בגד שיש לו שלש כנפות - אינו חייב בציצית.
- בגד שיש לו ארבע כנפות - חייב בציצית.
- בגד שיש לו חמש כנפות - לברייתא הראשונה חייב לברייתא השניה פטור^{כג}.

הערות

- כא רש"י מוסיף שכהן שיש לו מכה צריך להניח גמי על המכה משום שגנאי הדבר לעבוד כשיש בגופו מכה שנראית.
- כב הגמ' מבארת שלומדים גזירה שווה 'חוקה חוקה' מהפסוק של שתוי יין 'יין ושכר אל תשת אתה ובניך אתך בבאכם אל אהל מועד ולא תמתו חקת עולם לדרכתכם', לדין של מחוסר בגדים, ולומדים מגזירה שווה זו שכמו שכהן מחוסר בגדים שקיבל דם הקרבן פסול כך כהן שתוי יין שקיבל דם הקרבן פסול.
- הגמ' מוסיפה שדורשים מהפסוק 'ולהבדיל בין הקדש ובין החול ובין הטמא ובין הטהור' שאסור לתלמיד חכם שהוא שתוי יין להורות הוראה.
- כג הגמ' מבארת שלומדים מהפסוק 'על ארבע כנפות כסותך' שהחייב של ציצית נאמר בבגד שיש לו ארבע כנפות, והברייתא השניה סוברת ש'יתר כמאן דאיתא דמי' ולכן בגד שיש לו חמש כנפות פטור, אמנם הברייתא הראשונה סוברת שדורשים מהפסוק 'אשר תכסה בה' לרבות בגד של חמש כנפות שחייב בציצית (והברייתא השניה סוברת שדורשים מ'אשר תכסה בה' לרבות כסות סומא, והברייתא הראשונה סוברת שאפשר לרבות גם כסות סומא וגם בגד של חמש כנפות משום שיש ריבוי נוסף במילה 'אשר תכסה בה').